

ካቶሊካዊ ርእሰ ኤጳርቅና ዘበአሥመራ አሥመራ - ኤርትራ

“በልዕይሲ ፍቅድ እቲ ዝለአኸኒ ምግባር፣ ዕዮኡውን ምፍጻም እዩ”

በዓለ ትንሣኤ፣ ፳፮ ሚያዝያ ፳፻፲፮ 05 ሚያዝያ 2024

ክቡር ኣብ ውሽጥን ኣብ ወጻኝን እትነብር ሕዝበ እግዚአብሔር፣

በዓለ ትንሣኤ ወይ ፋሲካ፣ እቲ ዝገበየ ዓመታዊ በዓልና እዩ። ዋይጣ ናይ ዘመነ ፋሲካ ከምዝብሎ፣ “እሃ ዕለት እዚኣ መዘከርታ ትንሣኤ መድኃኒና ሰለዝኾነት ዓባይ ፋሲካ እያ እሞ ምሲጋናን ንጹሕ ጸሎትን ነገርግ ኣሎና። እግዚአብሔር ኣቦ ንወዱ ዘተንሥኣ ዕለት ሰለዝኾነት ክኣ ብፍሱኣን ብታሕጓስን በዓል ፋሲካ ነኽብር”። በዚ ምኽንያት ክኣ እኖና ቅድስቲ ቤተክርስቲያን ዝዚ ሓደ ጊዜ ኣብ ዓመት ብዓብይ ክብሪ እነብዕሉ ምሥጢረ ትንሣኤ፣ ሰሙን ሰሙን፣ ሰንበት መጻ እውን፣ ክንዝከሮን ክነብዕሉን ከምዝግብእና ወትሩ ትምዕደናን ተተባብዳናን እያ። እታ ክብ ቀደም፣ መዓልቲ ጉይታ ተባሂላ እትጽዋዕ ዕለተ ሰንበት እምበኣር፣ ሰሙናዊት ፋሲካና ምዃና እያ። ሰለዚ በዓለ ትንሣኤ፣ ክርስቶስ ንሞት ኣሸነፉ፣ ሕያው ዝኾነሉ፣ ንሰይጣን ዝአሰረሉ፣ ንኣና ሓራ ዘውጽኣሉ፣ ሓሶት ተሸነፉ ሓቂ ዝጉልሓሉ፣ ሓዘን ተሪፉ ፍሱኣን ሓጉስን ዝረኹብናላ፣ መዓልቲ ሰለዝኾነት፣ ዓባይ መዓልቲ ዓወት መድኃኒናን ዓወትናን ኢያ። “ክርስቶስ ክብ ሞት ሰለዝተንሥኣ፣ ሎሚ ኣብ ሰማይት መላእኽቲ ይሕትሱ፣ ንሕና ድማ ብታሕጓስን ብሰላምን በዓል ፋሲካ ነኽብር” ይብልና ካልእ መዝሙር ናይ ዘመነ ፋሲካ፣ ሳላ ትንሣኤ መድኃኒና ደቂ ትንሣኤ ኮይና ኢና!!!

እዚ ዓብይ ፍሱኣን ዓወትን ግን ብዙሃ መስዋዕቲ ዝተኸፍለሉ ምዃን ክንርስዕ የብልናን። እቲ ትንሣኤ መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ዘምጽኣልና ሓጉስን ፍሱኣን፣ ቡቲ ምእንታና ኢሉ ዝተቐበሎ ናይ ሓሶት ክስን፣ ዝጸር ስቓይን ውርደትን፣ ሰቕለትን፣ ሞትን እዩ መጻእና። ቅዱስ ጳውሎስ ከምዝበሎ መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ “ሰብ ብምዃን መልክዕ ባርያ ብምውሳድ ብገዛኡ ፍቓዱ ንርእሱ ድኻ ዝበረ። ንርእሱ ትሕት ብምባል ክሳብ ሞት፣ ኣረ እኳ ደኣ ክሳብ ኣብ መስቀል ሙማት ተኣዘዘ። ሰለዚውን ኣምላኽ፣ ልዕሊ ኩሉ ልዕል ኣበሎ፣ ልዕሊ ኩሉ ዝኾነ ሰም ክኣ ሃቦ/ፊሊ 2፡7-9)። ትሕትናኡን ተኣዘዘኡን እዩ ናብ ዝለዓለ ክብሪ ዘብጽሖ፣ ንኣና ከኣ ጸጋ ድኻነት ዘልበሰና። ፍቅድ ኣቦኡ ምፍጻም ቀለል ከምዘይነበረ ግን ቡቲ ኣብ ጌተሰማኒ ዘቕረቦ ጸሎት ይርእ። ኢየሱስ ደም እናረሃጸ፣ “እ ኣቦይ! ፍቅድኻ እንተ ኮይነሰ ዝ ጸዋዕ እዚኣ ካባይ ኣገልፋ፣ ግናኻ ፍቅድኻ ደኣ እምበር ፍቅደይሲ ኣይኹን? እናበለ ጸለየ” (ሉቃ 22፡42)። በርቲዑኒ ኢሉ ኣየድሓርሓረን። እኳ ደኣ ፍቅድ ኣቦኡ ምፍጻም ልዕሊ እቲ ዕለታዊ ምድራዊ መግቢውን ይሰርዖ ነበረ። “እቶም ደቀ መዛሙርቲ ‘መምህር፣ ብላዕ’ ኢሉም ለመንም። ኢየሱስ ከኣ ኣነሰ ንሰኻትኩም ዘይትፈልጥዎ ዝበልዎ መግቢ ኣሎኒ’ በሉም። እቶም ደቀ መዛሙርቲ ከኣ ንኣድሕይም ‘ሰብ ደኻን ገለ ዝሰላዕ ኣምጺኡሉ ኮይኑ’ ተበሃሃሉ። ኢየሱስ ድማ ‘በልዕይሲ ፍቅድ እቲ ዝለአኸኒ ምግባር፣ ዕዮኡውን ምፍጻም እዩ’” (ዮሐ 4፡31-34) በሎም። ኢየሱስ ግን ከመይ ጌሩ እዩ ንፍቅድ ኣቦኡ ክሳብ ክንድዚ ዋጋ ዝሃቦ እንተብልና፣ “እቲ ዝለአኸኒ ምሳይ ኣሎ። ኩሉ ሳዕ ባህ ዘብሎ ሰለዝገብር ከኣ በይነይ ኣይኃድገንን እዩ” (ዮሐ 8፡29) ብምባል፣ ባዕሉ እቲ ዝለአኸኒ ኣቦኡ ወትሩ ምስኡ ሰለዝነበረ፣ ክእለትን ዓወትን ድማ ንሱ ከምዝሆነ፣ ንኣንቲ ደቂቕ እኳ ኣይተጠራጠረን። እንተኾነ ከምቲ ነቶም ደቀ መዛሙርቲ፣ ዘይተረድኦም ንኣናውን ብቐሊሉ ኣይርድኣናን እዩ። እዚ ከኣ ሰብ ውሑድ እምነትን፣ ሰብ ድኽም ድልየትን ሰለዝኾነና እዩ። እግዚአብሔር ወትሩ ምሳና ከምዘሎ፣ ከምዘሓልየልና፣ ከምዘይሓድገና እንተነእምን ከም መድኃኒና ርጉጻትን ተብዓትን ምኾንና ነበርና።

መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ብወገኑ፣ ፍቅድ እቲ ዝለአኸኒ ኣቦኡን፣ ፍቅዱን ክንፍጽም ደጋጊሙ ምህሩናን ብግብሪ ድማ ኣርእዮናን እዩ። ደቀመዛሙርቲ፣ ጸሎት ምህረና ምስ በልዎ፣ “ኣብ ሰማይት እትነብር ኣቦና፣ ሰምካ ይቀደሰ፣ መንግሥትኻ ትምጸእ፣ ፍቅድኻ ከምቲ ኣብ ሰማይት ከምኡ ድማ ኣብ ምድሪ ይኹን” (ማቴ 6፡9-10) እናበልኩም ጸልዩ በሎም። እዚ ከኣ “ፍቅድ እቲ ናግኻትኩም ዝለአኸኒ ኣቦይ ምፍጻም ዕለታዊ መግቢይ ዝኾነ፣ ዘለዓለማዊ ሕይወት እንተደለኹም ፍቅድ እግዚአብሔር ምፍጻም ንኣኻትኩምውን መዓልታዊ መግቢይኩም ክኸውን ኢዩ” ማለቲ እዩ። ደጊሙ ኢየሱስ “ፍቅድ እቲ ኣብ ሰማይ ዘሎ ኣቦይ ዚገብር ደኣ እምበር፣ ጉይታይ! ጉይታይ! ዚብለኒ ኩሉ ናብ መንግሥተ ሰማይት ኣይኣቲን እዩ” (ማቴ 7፡21-23) ይብልና። ኣዲኡን ኣጎዋቲን ክደልዩዎ ምስ መጹ እውን “ፍቅድ እቲ ኣብ ሰማይ ዘሎ ኣቦይ ዚገብር ዘበለ ኩሉ ንሱ ኃወይን ኃውተይን እኖይን እዩ” ኢሉ ኢዱ ናብ ደቀ መዛሙርቲ ዘርገሑ “እኖይን ኣጎዋተይንሲ እኒዉ” (ማቴ 12፡48-50) ብምባል፣ ክርስቲያናዊ ሕይወት መንፈሳውን ዘለዓለማውን ዝምድና እምበር፣ ሥጋዊ ዝምድና ቀዳምነት ከምዘይብሉ የረጋግጸና። በዚ ምኽንያት እዩ ቅዱስ ጳውሎስ ኣብቲ ናብ ሰብ ፊልጶስቶስ ዝጸሓፎ መልእኽቲ፣ “እቲ ኣብ ክርስቶስ ዝነበረ ኣተሓሳስባ ኣግኻትኩም ይሃሉ። ንሱ ብባህርያ ኣምላኽ እኳ እንተኾነ፣ ነቲ ምስ ኣምላኽ ዝነበረ ማዕርኽት ‘ኣይገድፍን’ ኢሉ ኣይተኸረኸረን። እንተኾነ ሰብ ብምዃን መልክዕ ባርያ ብምውሳድ፣ ብገዛኡ ፍቓዱ ንርእሱ ድኻ ዝበረ። ንርእሱ ትሕት ብምባል ክሳብ ሞት፣ ኣረ እኳ ደኣ ክሳብ ኣብ መስቀል ሙማት ተኣዘዘ” (ፊሊ 2፡5-8) ዝብልና። መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ብፍቅዱ እዩ ነቲ ኩሉ ውርደትን ስቓይን ምእንቲ ፍቅርና ዝጸር። ንሕናውን ኣብዚ ዓለም ክሳብ ዘሎና ብትሕትናን፣ ብትዕግሥትን ብቐራጽነትን ክንገግዝ ይግባእ።

ቅዱስ ያዕቆብውን ኣብ መልእኽቲ፣ “ኣብ ቅድሚ እግዚአብሔር ትሕት በሉ፣ ንሱውን ልዕል ክብሉኩም እዩ” (ያዕ 4፡10) ፍጅናል ኣብ ዕለታዊ ሕይወትና ፍቅድ እግዚአብሔር ንምፍጻም ከመይ ዝበለ መንፈሳዊ ኃይሊ ከምዘድልየና ይገልጻልና። ተኸታሊ ክርስቶስ ምዃን ጭቡዋን ተግባራውን ሕይወት እምበር ናይ ሓሳብን ሃረርታን ጥራይ ኣይኮነን። ባዕሉ መድኃኒና እውን “እተፍቅሩኒ እንተኮይኑኩምሲ ትኣዘዘቲ ክትሕልዉ ኢኹም” (ዮሐ 14፡15) ብምባል ፍቅርና ብግብሪ ክነርእዩ ይደሊ ። ቀጺሎውን፣

“እነ ፍቅድ እቲ ዝለኸነኒ እምበር ፍቅድይ ምእንቲ ኪገብር ኣይኮነኹን ካብ ሰማይ ወረደ ዘሎኹን ካብቶም ንሱ ዘሃበኒ ዘበሉ ቦታ ያሃረይቲ መዓልቲ ከተንገሥእም እየ እምበር፤ ኣደኒ ኣይኪጠፍእን እየ፤ እዚ ፍቅድ እቲ ዝለኸነኒ እየ፤ ከመይ ንወልድ ርእየ ብእኡ ዝኣምን ዘበለ ናይ ዘለዓለም ሕይወት ኪረክብ፤ እነውን ቦታ ያሃረይቲ መዓልቲ ከተንገሥእ ፍቅድ ኣቦይ እየ” (ዮሐ 6:38-40) እናበሉ ኣብኡ ዝእምንን ንእኡ ዝኸተልን፤ ፍቅድ እቲ ዝለኸነኒ እምበር ኣብ ፊጺሙ ድኅነት ከምዘረከብ የረጋግጸና። እቲ “ኣደኒ ኣይኪጠፍእን እየ” ዝብል ዘጸናንዕ ቃላት ወትሩ ከተባብዓናን ተሰፋ ክበናናን ኣለዎ። እግዚአብሔር ኣምላኽና ብሓቂ፤ “ኩሉ ሰብ ኪድኅንን ናብ ፍልጠት ሓቂ ክመጽእን እየ ዘፈቱ” (1ጢሞ 2:4)። ተኣዘዞ ማለት ፍቅድ እግዚአብሔር ምፍጻም ማለት እየ። ነዚ ናይ እምነት ፍቅርን ተኣዘዞ ክንፍጽም እንተተይንና ግን ሓገዝ መንፈስ ቅዱስ የድልየና እየ። “ትእዛዛቲ ከምቲ ንሱ ዝእዘዘና ገይርና ብሰም ወዱ ኢየሱስ ክርስቶስ ክንእምንን፤ ንኣድሕድናውን ክንፋቕርን እየ። እቲ ትእዛዛቲ እግዚአብሔር ዝሕሉ፤ እግዚአብሔር ኣብኡ ይኮበር፤ ንሱውን ኣብ እግዚአብሔር ይኮበር። እግዚአብሔር ኣባና ከምዝኮበር ከኣ ቦቲ ዝሃበና መንፈስ ኢና እንፈልጥ” (1ዮሐ 3:23-24)። “ምኽንያቱ እቶም ብመንፈስ ኣምላኽ ዝምርኩ ዘበሉ፤ ንሳቶም ውሉድ ኣምላኽ እኖም” (1ሮሳ 8:14)

እግዚአብሔር ኣምላኽና ርኅሩኅን መሓርን ሰለዘኸነ፤ “ኣብ ቅድሚኡ ቅዱሳንን መንቅብ ዘይብሎምን ምእንቲ ክንክውን ቅድሚ ምፍጣር ዓለም ኃሪየና። ሰለዘፍቀረናን፤ ጸቡቕ ፍቅዱን መደቡን ሰለዘነበረን ከኣ ንርእሱ ወሉድ ክንኮሎ ብኢየሱስ ክርስቶስ ቀደም መደብና” (ኤፌ. 1:4-5)። መድኃኒና ኢየሱስ ክርስቶስ ነዚ ናይ ድኅነት መደብ ከበሥረና እየ ናብ ዓለም ዝመጸ። እግዚአብሔር ሓቂ ብርእሳ እየ። “እቲ ዝለኸነኒ ግና ሓቂ እየ፤ ነቲ ካብኡ ዝሰማዕኩም ከኣ ንዓለም እነግሮ ኣሎኹ” (ዮሐ 8:26)። ንባዕሉውን፤ ብዘየማትእ ቃላት ከኣ፤ “መንገድን ሓቅን ሕይወትን ኣነ እየ” (ዮሐ 14:6) ብምባል ሓቂይና መንነቲ ገለጹልና። ኣብ ወንጌል ዮሐንስ ኢየሱስ ንግርታ፤ “ትንሣኤን ሕይወትን ኣነ እየ፤ እቲ ብኣይ ዝእምንሲ እንተ ሞተ እኒ ብሕይወት ክኮበር እየ” (ዮሐ 11:25) ከምዝበለ ሎሚውን ንነፍሱ ወክፍና ይደግመልና ኣሎ። እቲ ካብ ሙታን ዝተንገሥኦ ክርስቶስ፤ ከመይ ጌርካ ንስዕረት ናብ ዓወት እትልውጡ ብቃልን ብግብርን ኣርእየና እየ። “ፍረ ሰርናይ ኣብ ምድሪ ወዲቓ እንተዘይሞተት ቢይና ኢየ እትኮበር። እንተሞተት ግና ብዙኅ ፍረ ከም እትፈሪ ብሓቂ ብሓቂ እብላኩም ኣሎኹ” (ዮሐ 12:24-27) ይብልና። ብዘይ መስዋዕቲ፤ ብዘይ ተጋድሎ፤ ዓወት ኣይርከብን እየ። ሰለዚ ንሕናውን ኣሰር መድኃኒና ተኸቲልና ፍቅድ ኣምላኽና ንምፍጻም ንኣንነትና ትዕቢትናን ክንገትእ የድሊ። እምነትና ኣብ ርእሰና፤ ወይ ኣብ ንብረትና ዘይኮነ፤ ኣብ እግዚአብሔር ክኸውን ኣለዎ። መጽሓፈ ምሳሌ ከምዝብሎ፤ “ብምሉእ ልብኻ ብእግዚአብሔር ተኣመን፤ ኣብ ልቦናኻ ኣይትጸጋዕ። ኣብ ኩሉ ተግባርኻ ንእግዚአብሔር ሕሰብ፤ ንሱ ከኣ ነታ ቅንዕቲ መገዲ ክርእየካ እየ” (ምሳ 3:5-6)። “ኣብ ልቢ ሰብ ብዙኅ ሃቐና (ምንዮት) ኣሎ፤ ጸኒዑ ዚኮበር ግና ፍቅድ እግዚአብሔር እየ” (ምሳ 19:21)።

ብርግጽ ፍቅድ እግዚአብሔር እንታይ ምኅኑ ኩሉ ጊዜ ብቀሊሉ ክንርድኦ ኣይንኽእልን ኢና። መዓልቲ መጻ ከብርሃልና፤ መንገዱ ከርእየና ክንልምና ኣድላይ እየ። ቅዱስ ያዕቆብ “ኣደ ካባኻትኩም ጥበብ ዝጉደሎ እንተሎ፤ ነቲ ንሰኻ ከምዚ እንዲኻ” ከይበለ ንኹሉ ብልግሲ ዚህብ ኣምላኽ ይለምና። ንሱውን ክህቦ እየ” (ያዕ 1:5) ይብልና ። ፍቅድካ ይኹኹ ምባል ቀሊል ኣይኮነን። ብእምነት፤ ብተሰፋ፤ ብፍቅሪ እንተተሰንዩ ግን ባዕሉ ጉይታ ከኽእለና እየ። ናብ ዕብራውያን ዝተጸሕፈ መልእኽቲ “ቅጽዓት ዘበለ መሪር እየ። ንጊዜኡውን ሓገት ዘስዕብ ኣይመስልን እየ፤ ንዳኅራዩ ግና ነቶም ብእኡ ዝኃለፉ ሰላምን ጽድቅን እየ ዚፈርዮሎም” (ዕብ 12:11) ይብልና። ቅዱስ ጳውሎስ ንሱ ቤልጅሰይ፤ “ድሉትኩም ዘበለ ብጸሎትን ልመናን ምስ ምስጋና ኣብ ኣምላኽ ይፈለጥ እምበር፤ ብገለ እኒ ኣይትጨንቑ። እቲ ንኩሉ ምርጻፍና ጸብለል ዚብል ሰላም ኣምላኽ ድማ ንልብኹምን ሓሳብኹምን ብክርስቶስ ኢየሱስ ገይሩ ኪሕልፉ እየ” (ፊሊ 4:6-7) ከምዝብሎም ንኣናውን ዘጸናንዕ ቃላት የስምዓና ኣሎ። ሳላ እቲ ንሞት ዝሰዓረ ክርስቶስ፤ ድሕሪ ዓርቢ ሰቕለት በዓለ ትንሣኤ ኣሎ፤ ድሕሪ ጸልማት ብርሃን ኣሎ፤ ድሕሪ ጭንቂ ራህዋ ኣሎ። በዚ ምኽንያት ኢና ለይቲ ፋሲካ “ክርስቶስ ተንገሥኦ እምታን፤ በዓብይ ኃይል ወሥልጣን፤ ኣሰር ለሰይጣን፤ ኣግኢህ ለኣዳም፤ ሰላም እም ይእዘብ፤ ኮነ ፍሰሓ ወሰላም” እናበልና ንጭርሕ። ዓወት ክርስቶስ ዓወትና ከምዝኾነ ኣይንጠራጠር። “ክርስቶስ ካብ ሙታን ተንገሥኦ፤ በዚ ከኣ ናይቶም ዝሞቱ ቦኸሪ ትንሣኤ ኮነ፤ ሰለዚ ከምቲ ሞት ብሓደ ሰብ ዝመጸ፤ ከምኡ ከኣ ትንሣኤ ሙታን ብሓደ ሰብ እየ ዝመጸ። ከምቲ ኩላቶም ብኣዳም ዝሞቱ፤ ከምኡ ድማ ኩላቶም ብክርስቶስ ሕይዎን ክኾኑ እየም” (1ቐሮ 15:20-22)።

ብዘባላ ትንሣኤን፤ ፍቅድ እግዚአብሔርን ምፍጻምን ክንዛረብን ከነሰተንትንን ከሎና፤ ምስቲ ወሰን ዘይብሉ፤ ጥልቂ ዝኾነ፤ ምሥጢር እምነትና ኢና ንቃለሰ። በዚ እየ ኢሳይያስ ነቢይ እውን ኣቐዲሙ፤ “እግዚአብሔር ከምዚ ይብል ኣሎ፤ ‘ሓሳባቲይ ከም ሓሳባትኩም ኣይኮነን፤ መገድታትኩም ከኣ ካብ መገድታታይ ፍሉይ እየ። ከምቲ ሰማይ ካብ ምድሪ ልዕል ዚብል፤ መገድታታይ ካብ መገድታትኩም፤ ሓሳባቲይ ከኣ ካብ ሓሳባትኩም ልዕል ዝበለ እየ” (ኢሳ 55:8-9) ብምባል ኣተሓሳስግናን ኣረኢያንን ካብቲ ናይ ልዑል ኣምላኽና ኣዘዩ ከምዝፍለ ዝገልጸልና። ሰለዚ ሕሰብ ውዒልና፤ ሕሰብ ሓዲርና ዘይኮነ ኣብ መጨረሻታኡስ ከም ቅዱስ ቶማስ ሓዋርያ ኣብ እግሪ እቲ ተሰቐሉ ጥይቱ ተቐበሩ፤ ኣብ ሣልሳይ መዓልቲ ካብ ሙታን ዝተንገሥኦ፤ መድኃኒና ጉይታና ኢየሱስ ክርስቶስ ፍግም ኢልና፤ “ጉይታይን ኣምላኽይን!” እናበልና እምነትና ምሕዳስ ጥራይ እየ ዝግባእ። ጉይታ ከኣ፤ “እቶም ከይረኣዩ ዝእምኑ ብዑዓን እየም” (ዮሐ 20:29) ኢሎም እየ እሞ እንተኣሚናን ፍቅዱ እንተፈጸምናን ብሓቂ ዕውታት ኢና።

ወትሩ ፍቅድ ኣምላኽና እንፍጽመሉ ጸጋታት የብዝሓልና። ትንሣኤክ ለእለ ኣመን፤ ብርሃንክ ፈት ዲቤን” ኣብ ትንሣኤኻ ንዝእመንና፤ ብርሃንካ ፈንወልና ንበሎ። ኣማን በኣማን፤ ክርስቶስ ተንገሥኦ እምነ ሙታን ቡሩኽ በዓለ ትንሣኤ ይግበረልና።

ተገባሪ መንግሥተኛ ተከፋግርባሪ
ኣቡና መንግሥተኛ ተሰፋግርባሪ
ለቀ-ጳጳሳት ዘበኣሥመራ

